

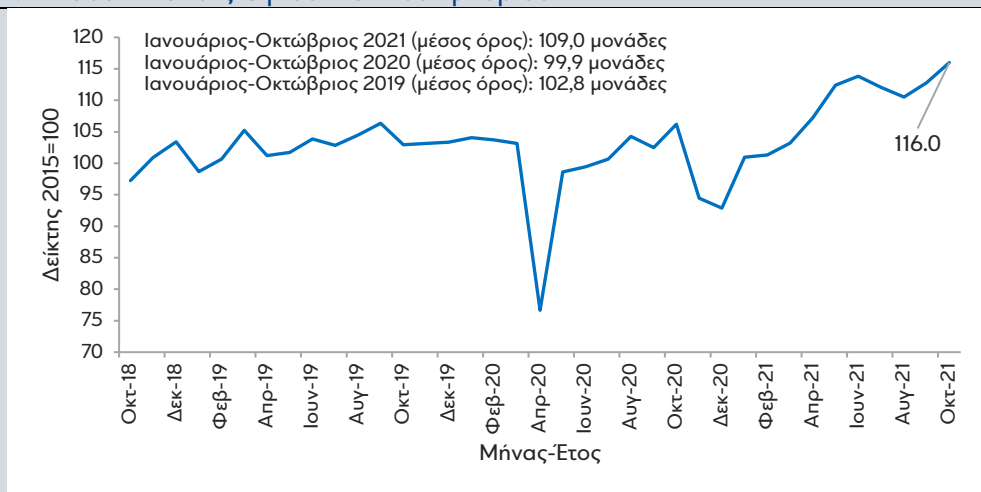
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

12 Ιανουαρίου 2022, Τεύχος 402

Περαιτέρω άνοδος στο λιανικό εμπόριο τον Οκτώβριο 2021, ρίσκα για το 1^ο τρίμηνο 2022

Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο δείκτης όγκου λιανικού εμπορίου, ήτοι η αξία των πωλήσεων του συγκεκριμένου κλάδου σε σταθερές τιμές, παρέμεινε σε ανοδική τροχιά τον Οκτώβριο 2021 (βλέπε Σχήμα 1).¹ Αναλυτικά, ενισχύθηκε σε μηνιαία βάση κατά 2,8% και σε ετήσια κατά 9,2%.² Για το σύνολο της περιόδου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021, ο μέσος όρος του δείκτη όγκου λιανικού εμπορίου αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 9,1% από μείωση 2,8% την αντίστοιχη περίοδο το 2020. Τούτων δοθέντων, ο μέσος όρος των πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021 ήταν υψηλότερος κατά 6,1% σε σύγκριση με το δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2019, δηλαδή πριν την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19. Αυτό το αποτέλεσμα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών – δεδομένης της ισχυρής δημοσιονομικής παρέμβασης – και στην υιοθέτηση νέων τρόπων πραγματοποίησης συναλλαγών, πέραν της φυσικής παρουσίας, που επέτρεψε την πραγματοποίηση αγορών κατά τη διάρκεια του 2^{ου} και παρατεταμένου lockdown.³ Η άνοδος του ηλεκτρονικού εμπορίου ενίσχυσε την αποτελεσματικότητα στην καταγραφή των συναλλαγών, δημιουργώντας οφέλη για τα φορολογικά έσοδα.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research

¹ Για τη μεθοδολογία κατασκευής του συγκεκριμένου δείκτη βλέπε (σελ. 13-15):

<https://www.statistics.gr/documents/20181/70bddf07-9d8a-d33c-bf82-f503b8deea0>

² Τον Σεπτέμβριο 2021 ο δείκτης όγκου λιανικού εμπορίου κατέγραψε αύξηση 2,1% MoM / 10,1% YoY.

³ Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών το 1^ο εξάμηνο 2021 ήταν υψηλότερο κατά 4,1% σε σύγκριση με το αντίστοιχο εξάμηνο το 2019 (5,7% σε σχέση με το 1^ο εξάμηνο 2020).

Συγγραφείς

Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

Ποια ήταν η επίδοση των επί μέρους κατηγοριών καταστημάτων λιανικού εμπορίου στο δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021; Πλην των κατηγοριών των καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων (-13,0% σε σύγκριση με το δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2019) και των πολυκαταστημάτων (-5,9%), στις υπόλοιπες καταγράφηκε αύξηση του τζίρου σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 2, ξεχωρίζουν τα φαρμακευτικά και καλλυντικά με αύξηση του όγκου των πωλήσεων κατά 40,3% σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2019 και ακολουθούν τα έπιπλα, ηλεκτρικά είδη και οικιακός εξοπλισμός (15,7%), τα βιβλία, χαρτικά και λοιπά είδη (13,8%), η ένδυση και υπόδηση (9,0%), τα μεγάλα καταστήματα τροφίμων (8,0%) και τα τρόφιμα, ποτά και καπνός (0,8%). Κυρίως στις 3 πρώτες από τις προαναφερθείσες κατηγορίες καταστημάτων, αντανακλώνται οι έκτακτες ανάγκες που δημιούργησε η πανδημία, όπως η υψηλή κατανάλωση φαρμακευτικών προϊόντων και η δημιουργία κατάλληλων υποδομών για τηλεεργασία, διασκέδαση, ψυχαγωγία και διατροφή εντός των κατοικιών των νοικοκυριών. Η πλήρης ομαλοποίηση στο μέτωπο της πανδημίας, ενδέχεται, για ένα χρονικό διάστημα, να επιφέρει επιβράδυνση (ή και στασιμότητα) των πωλήσεων στις συγκεκριμένες κατηγορίες καταστημάτων λιανικού εμπορίου.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου, Γενικός Δείκτης και Επί Μέρους Κατηγορίες Καταστημάτων, Μέσος Όρος Περιόδου Ιανουαρίου-Οκτωβρίου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research

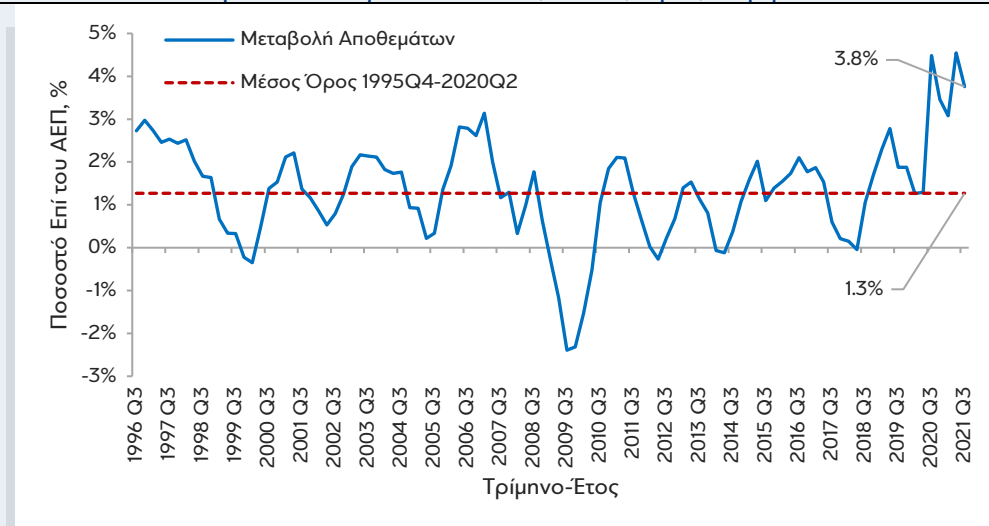
Η αύξηση του δείκτη όγκου λιανικού εμπορίου τον Οκτώβριο 2021, αποτελεί μια θετική ένδειξη για την επίδοση της ελληνικής οικονομίας το 4^ο τρίμηνο 2021.⁴ Ενθαρρυντικά είναι τα μηνύματα και από τον τομέα της μεταποίησης, με αύξηση της μέσης παραγωγής κατά 11,7% YoY στο δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2021 από 7,9% YoY το 3^ο τρίμηνο 2021.⁵ Το προαναφερθέν αποτέλεσμα αντανακλάται και στον δείκτη PMI (πηγή: IHS Markit), σύμφωνα με τον οποίο οι λειτουργικές συνθήκες στον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα παρουσίασαν έντονη βελτίωση καθ' όλη τη διάρκεια του 4^{ου} τριμήνου 2021 (Οκτ-21 58,9 μονάδες, Νοε-21 58,8 μονάδες και Δεκ-21 59,0 μονάδες), ενώ και ο δείκτης εμπιστοσύνης στη βιομηχανία του IOBE, κινήθηκε ανοδικά, έστω και ελαφρά, το 4^ο τρίμηνο 2021. Τέλος, βάσει των στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών της Τραπεζής της Ελλάδος, η δυναμική ανάκαμψη

⁴ Οι εθνικοί λογαριασμοί του 4^{ου} τριμήνου 2021 είναι προγραμματισμένο να δημοσιευτούν από την ΕΛΣΤΑΤ στις 4 Μαρτίου 2021.

⁵ Τον Οκτώβριο 2021 ο δείκτης παραγωγής μεταποίησης ενισχύθηκε κατά 1,8% MoM (+14,6% YoY), ενώ τον Νοέμβριο 2021 μειώθηκε οριακά κατά 0,2% MoM (+9,0% YoY).

των ταξιδιωτικών εισπράξεων συνεχίστηκε τον Οκτώβριο 2021, με τα τουριστικά έσοδα να διαμορφώνονται στα €1,4 δισεκ. ή στο 98,4% των αντίστοιχων εσόδων του Οκτωβρίου 2019.⁶

Σχήμα 3: Ελλάδα – Μεταβολή Αποθεμάτων, Κινητός Μέσος Όρος 4 Τριμήνων

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research

Τα προαναφερθέντα αποτελέσματα δείχνουν ότι ο κύκλος της τεχνικής ύφεσης-ανάκαμψης που ξεκίνησε τον Μάρτιο 2020 με το πρώτο κύμα της πανδημίας, ολοκληρώνεται. Τα τρέχοντα θετικά στοιχεία στις πωλήσεις λιανικού εμπορίου και στη μεταποιητική παραγωγή, δύνανται να αντισταθμιστούν σε έναν βαθμό από τις αντίστοιχες παρατηρήσεις των επόμενων μηνών λόγω της νέας έξαρσης της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψιν τη σχετικά καλή επίδοση των δημοσιευθέντων δεικτών υψηλής συχνότητας για το 4^ο τρίμηνο 2021, οι επιπτώσεις των διαταραχών της μετάλλαξης «Ομικρον» και της ανόδου του πληθωρισμού είναι πιθανόν να καταγραφούν κυρίως στα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών του 1^{ου} τριμήνου 2022 και λιγότερο στα αντίστοιχα του 4^{ου} τριμήνου 2021. Τέλος, θα πρέπει να σημειώσουμε, ότι στα επόμενα τρίμηνα αναμένουμε και μια προσαρμογή προς τα κάτω της συνιστώσας της μεταβολής των αποθεμάτων, λόγω της υψηλής συσσώρευσης κατά τη διάρκεια του 2021. Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 3, ο λόγος της μεταβολής των αποθεμάτων ως προς το ΑΕΠ – σε όρους κινητού μέσου 4 τριμήνων – ανήλθε στο 3,8% το 3^ο τρίμηνο 2021, με τον μακροχρόνιο μέσο όρο να διαμορφώνεται στο 1,3%.

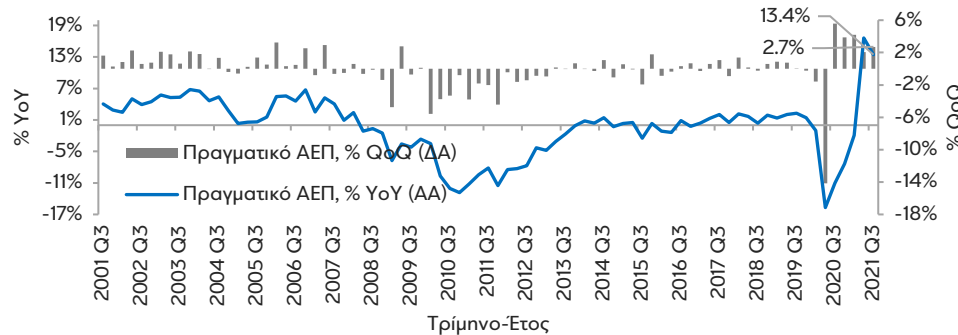
⁶ Στο 10μηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν στα €10,2 δισεκ., μέγεθος που αντιστοιχεί στο 58,0% (241,8%) των αντίστοιχων εσόδων του 2019 (2020).

Πίνακας Α1 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2021 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +13,4% YoY (+16,6% YoY (2021Q2) και -11,0% YoY (2020Q3)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +2,7% QoQ (+2,1% QoQ (2021Q2) και +5,6% QoQ (2020Q3))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2021: 2021 +7,1%, 2022 +5,2%, 2023 3,6%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: 2001Q3–2021Q3

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,3%

Διάμεσος: +0,5%

Μέγιστο: +16,6% (2021Q2)

Ελάχιστο: -15,7% (2020Q2)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

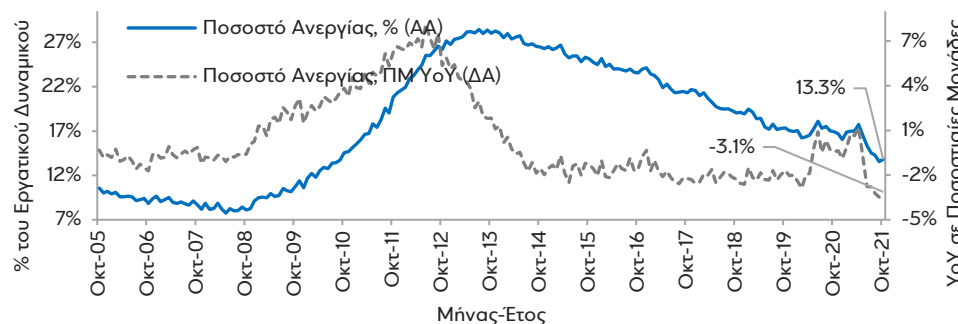
Δημοσίευση: 6/12/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 4/3/2022

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Οκτώβριο 2021 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 13,3% (13,0% (9/2021) και 16,4% (10/2020)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 15,3% (15,5% (9/2021) και 16,5% (10/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2021: 2021 15,3%, 2022 15,0%, 2023 14,5%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 10/2005-10/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,5%

Διάμεσος: 17,3%

Μέγιστο: 27,9% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

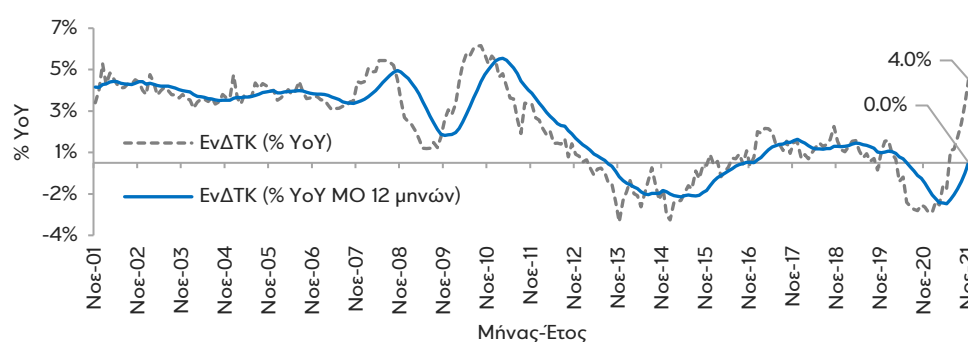
Δημοσίευση: 15/12/2021

Επομ. δημ.: 19/1/2022

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Νοέμβριο 2021 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +4,0% YoY (+2,8% YoY (10/2021) και -2,1% YoY (11/2020)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 0,0% YoY (-0,5% YoY (9/2021) και -1,0% YoY (11/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2021: 2021 +0,1%, 2022 +1,0%, 2023 +0,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 11/2001-11/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,7%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 10/12/2021

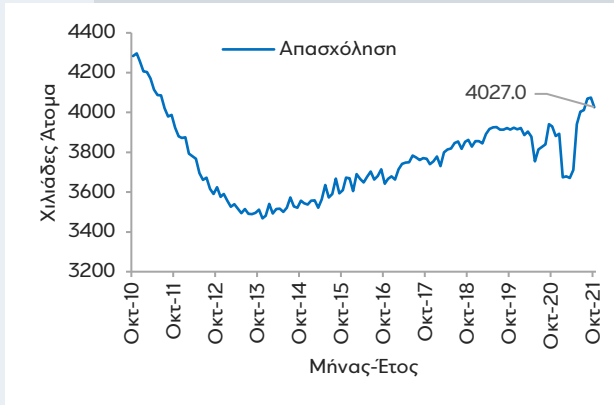
Επομ. δημ.: 13/1/2022

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

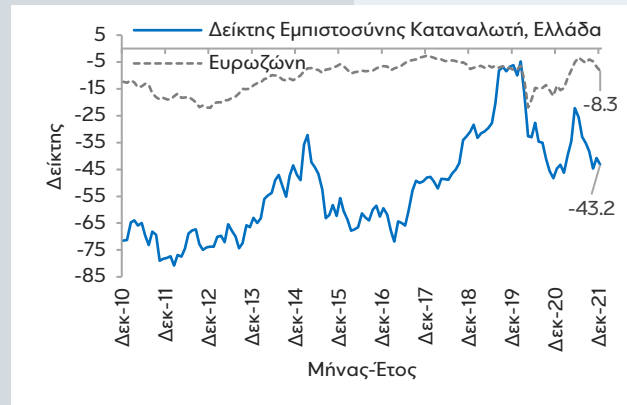
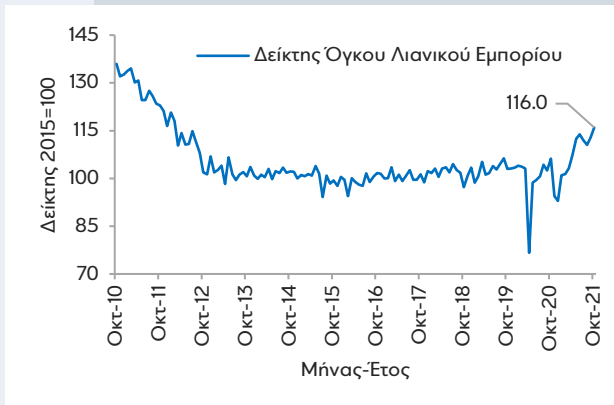
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +2,5% YoY τον Οκτ-21 από +3,4% YoY τον Σεπ-21, +0,2% YoY την περίοδο Νοε-20 – Οκτ-21 (12Μ) από -0,4% YoY την περίοδο Νοε-19 – Οκτ-20 (επόμενη δημοσίευση: 19/1/2022)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 110,3 ΜΔ τον Δεκ-21, -3,1 ΜΔ MoM και +18,5 ΜΔ YoY τον Δεκ-21 από +1,0 ΜΔ MoM και +22,2 YoY ΜΔ τον Νοε-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/1/2022)

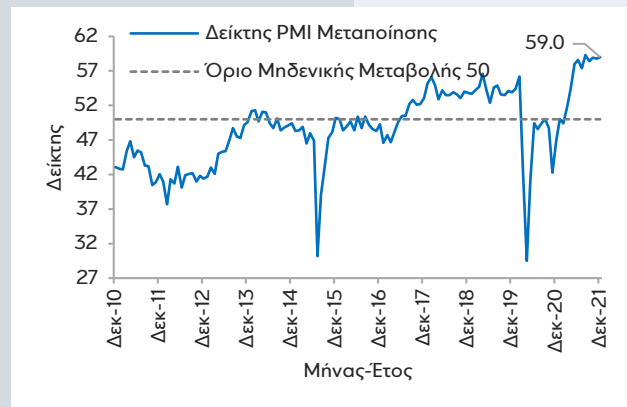
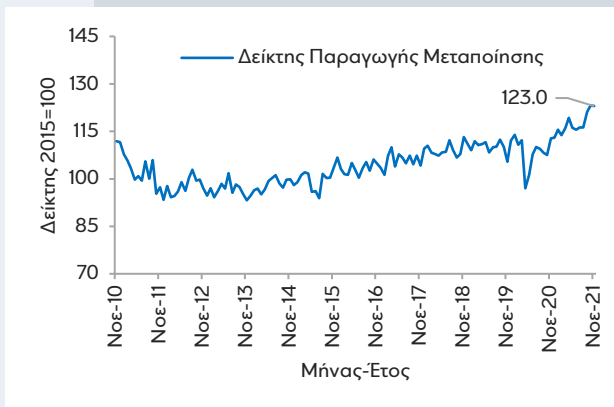
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +2,8% MoM και +9,2% YoY τον Οκτ-21 από +2,1% MoM και +10,1% YoY τον Σεπ-21, +6,0% YoY την περίοδο Νοε-20 – Οκτ-21 (12Μ) από -2,1% YoY την περίοδο Νοε-19 – Οκτ-20 (επόμενη δημοσίευση: 31/1/2022)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -43,2 ΜΔ τον Δεκ-21, -2,4 ΜΔ MoM και +1,5 ΜΔ YoY τον Δεκ-21 από +3,9 ΜΔ MoM και +7,5 ΜΔ YoY τον Νοε-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/1/2022)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -0,2% MoM και +9,0% YoY τον Νοε-21 από +1,8% MoM και +14,6% YoY τον Οκτ-21, +8,1% YoY την περίοδο Δεκ-20 – Νοε-21 (12Μ) από -1,4% YoY την περίοδο Δεκ-19 – Νοε-20 (επόμενη δημοσίευση: 10/2/2022)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 58,8 ΜΔ τον Νοε-21, -0,1 ΜΔ MoM και +16,5 ΜΔ YoY τον Νοε-21 από +0,5 ΜΔ MoM και +10,2 ΜΔ YoY τον Οκτ-21 (επόμενη δημοσίευση: 1/2/2022)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), IHS Markit, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπρού
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A, ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person, Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person, This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies, The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position, The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank, The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank, No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice, No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees, Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author, Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team, Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author,

